No. 81. 1837

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk Nieuws- Blad.

Woensdag 5 April.

DE GOUVERNEUR DER PROVINCIE *NOORD-BRABAND*, ontvangen hebbende eene missive van Zijne Exc. den Minister van Binnenlandsche Zaken, van den 17. dezer, nº. 143, 4de afdeeling, houdende kennisgeving, dat de wapenschouwing over de niet onbepaald verlofzijnde schutters, welke, volgens vroegere bepalingen, in de maand *April* zoude gehouden worden, eerst in den loop der maand *October* daaraanvolgende, zal plaats hebben,

Brengt zulks ter kennisse van de Stedelijke en Plaatselijke Besturen in deze Provincie, zoo tot informatie, als om de belanghebbenden hiervan kennis te doen dragen.

En zal deze in het *Provinciaal Blad* worden geïnsereerd.

's Hertogenbosch, den 29. Maart 1837.

De Gouverneur voornoemd,
Bon. VAN DEN BOGAERDE.

FRANKRIJK.

PARIJS, DEN 2DEN APRIL.

Omtrent de ministeriele crisis is heden nog niets naders bekend. Het *Journal des Débats* komt terug op het incident gisteren in de kamer voorgevallen, met betrekking tot de mededeeling aan de kamer van de stukken omtrent de zaken van Algiers en over het verlangen der oppositie, om de discussie over deze zaken te verschuiven, waarin het *Journal* de laaghartige bedoeling ziet, om de moeijelijkheid van het oogenblik te verzwaren, het land in onrust te brengen, en gelegenheid te vinden, om te kunnen zeggen, dat door de schuld van het ministerie alles hangende en in het onzekere bleef. Het *Journal* verzekert voorts, dat de bedoelde stukken reeds aan de kamer medegedeeld zijn.

— De ministeriele bladen melden thans insgelijks, dat het hof der pairs woensdag het rapport in de zaak van *Meunier* zal aandooren.

— De commissie van het ontwerp op de verantwoordelijkheid van ministers heeft den heer *Jolliwet* tot haren rapporteur benoemd.

— Een courrier is gisteren morgen van hier naar Brussel vertrokken, met het berigt der onderteekening van het huwelijkskontrakt des hertogs *van Orleans* met de prinses van Mecklenburg-Schwerin. Men verzekert dat de hertog *van Choiseul* de opdragt zal krijgen, om den hertog *van Orleans* te Mecklenburg te vertegenwoordigen.

— De *Moniteur* houdt heden de, door de kamers aangenomene ontwerpen, thans als wetten uitgevaardigd, betrekkelijk het gezag der vonnissen van het hof van cassatie, na twee voorzieningen, en aangaande de verleende credieten tot te gemoet koming van de spaarkassen.

— Een aantal hoofdofficieren heeft gisteren zijne opwachting bij den hertog *van Orleans* gemaakt, ter zake van sollicitatien voor het bekomen van kommandementen bij de expeditie naar Constantine; de hertog zelf zal thans, bij zijn op handen huwelijk, geen deel van den togt uitmaken.

— De jongste tijdingen uit Oran houden, dat het daar ontvangen berigt van de op disponibiliteitstelling der meervermelde officieren van het 62ste regiment, er tot veel ontevredenheid had aanleiding gegeven. De bey *Yussuf*, die als bondgenoot den togt naar Constantine heeft medegemaakt, wil men, dat aan het ministerie zijn verlangen heeft te kennen gegeven, dat zijn gedrag gedurende den togt, 't welk door velen belasterd werd, regterlijk onderzocht wierd. Mogelijk komt gezegde bey nu nog naar Frankrijk over.

— De gouverneur der Invaliden, maarschalk *Moncey*, wordt gezegd door ouderdom en gebreken zeer verzwakt en ziekelijk te zijn. Men noemt reeds den maarschalk *Oudinot*, die hem in geval van overlijden zoude opvolgen.

— De eskadrons-chef *Parquin*, die in de zaak van Straatsburg betrokken was, heeft zijne demissie uit zijne militaire dienstbetrekking genomen.

— Voor eenige dagen werd door de policie eene huiszoeking gedaan bij den bekenden boekhandelaar *Louis Janet*, die, schoon bekend als een man van gematigde gevoelens en orde, was beticht van tot eene geheime associatie te behooren, wier oogmerk het was den koning om het leven te brengen, en van de werkliden zijner drukkerij daartoe te hebben willen gebruiken. Thans behelst de *Moniteur* een berigt, dat de raadkamer de valschheid dier aanklagt erkend heeft, en zal nu de procureur des Konings eene vervolging tegen den aanklager instellen. Dergelijke voorvallen, die [illegible] stof tot klagten geven, hebben tegenwoordig niet zelden plaats, daar het den een' of ander kwalijkgezinde slechts [illegible] valschelijk te beschuldigen, om deze voor het minst aan hoogst onaangename gevolgen te zien blootgesteld, terwijl de regtvaardiging dikwijls in den eersten oogenblik moeijelijk valt te bewijzen.

— De berigten uit Madrid gaan niet later dan tot den 25sten. De griep heeft thans ook de Spaansche hoofdstad bezocht en aldaar zulke voortgangen gemaakt, dat in de cortes-zitting, wegens een ongenoegzaam aantal opgekomen leden, over het eerste artikel der gewijzigde constitutie niet is kunnen gestemd worden. Overigens behelzen deze berigten niet veel bijzonders.

— Uit Bajonne schrijft men van den 28sten maart [illegible]:

» De heer *le Marchant*, adjudant-generaal van het Britsch legioen, is eergisteren onze stad gepasseerd, zich naar Engeland begevende. Deze officier verlaat de dienst van het legioen.

» Al de brieven uit Bilbao tot den 21sten komen overeen omtrent de aankomst van den generaal *Espartero* in die stad, met karlistische gevangenen. Zijn leger was niet ernstig aangevallen geweest, en zijne komst had alleen tot oogmerk, om 100,000 reeds gereed zijnde rations te komen halen.

„ Terwijl de generaals van het leger der Koningin eenen kostbaren tijd met onverschoonbare weifelingen verspilden, maakten de karlisten van dien tijd een veel nuttiger gebruik voor den goeden uitslag hunner verdere operatien. Eene nieuwe leening is gesloten geworden en een deel der daaruit voorkomende fondsen is reeds gestort in de bussen van den pretendent; aan het karlistisch leger is eene aanzienlijke som uitbetaald ter gedeeltelijke voldoening der achterstallige soldij; de jongste leverantien zijn voldaan geworden, en nieuwe ondersteuning van allerlei aard wordt dagelijks de grenzen overgevoerd, in weerwil der vermeerdering van het personeel der douane.

„ In de wapenfabrijken is ook een nieuw leven gekomen; een groot getal geweren, die, uit gebrek aan fondsen, onvoltooid waren gebleven, worden thans dagelijks afgeleverd aan de troepen van de nieuwe ligting.

„ Het gros der troepen van *Iribarren* bevond zich den 21sten te Arza."

Alhoewel in het bovenstaand schrijven gezegd wordt, dat *Espartero* met krijgsgevangenen te Bilbao is teruggekeerd en men daarmede den schijn wil aannemen, als of deze generaal der koningin, en niet de karlisten, voordeel hadden behaald, is het uit den aard der zaak blijkbaar, dat *Espartero* genoodzaakt ten gevolge der mislukte onderneming van de andere legerbevelhebbers, af te trekken, op dezen zijnen terugtogt, waarop de karlisten zijne achterhoede hebben benaauwd, weinig gelegenheid gehad heeft om krijgsgevangenen te maken; waarschijnlijk zijn het eenige achterblijvers geweest, die men in den aanvang der beweging heeft in handen gekregen.

— Te Madrid heeft veel opspraak gemaakt eene uitdaging door het cortes lid *Rufino Carrasco* aan den minister van binnenlandsche zaken toegezonden, ten gevolge van een hevigen twist tusschen hen beide in de vergadering der cortes gevoerd. De heer *Lopes* had geweigerd het doel aan te nemen, maar zou zijnen uitdager voorgeslagen hebben te zamen naar het noorderleger te trekken, om daar tegen de karlisten proeven af te leggen, wie hunner den meesten moed had.

— Heden, wegens den Zondag, geene beurs-notering.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 1sten April.

In een berigt uit Berlijn wordt verzekerd dat al de verhalen die men in de bladen heeft gegeven van gevaren, waaraan prins *Karel* van Pruissen, gedurende zijn verblijf in Rusland, zou zijn blootgesteld geweest niet meer dan verzinselen zouden wezen. Den 1sten of 2den dezer maand zou deze vorst de terugreis naar de Pruissische hoofdstad aannemen; van het vroeger vermelde, dat namelijk eenige leden der russisch keizerlijke familie deze reis mede zouden maken, wordt thans niet gesproken.

— De stenden vergadering van het Hertogdom Nassau is den 31sten Maart te Wiesbaden door den hertogelijken minister van staat, graaf *von Walderdorff*, geopend geworden, met eene rede, waarin op eene geruststellende wijze over den toestand van het land wordt gesproken, en de aanstaande huwelijks-verbindtenis van de prinses *Theresia* van Nassau met den prins *Peter* van Oldenburg aangekondigd wordt.

— In beijersche bladen vindt men thans een uitvoerig berigt van de wijze waarop Z. M. de Keizer van Rusland zijne erkentelijkheid heeft betoond aan den artillerie-officier, baron *v. Zoller*, wegens de door hem gewijzigde inrigting der veld-artillerie, waarvan vroeger

reeds is gesproken. Daaruit ziet men dat Keizer *Nicolaas* in den verleden herfst een russischen generaal der artillerie naar München heeft gezonden om van de praktische voordeelen des nieuwen stelsels zich te overtuigen. Vervolgens heeft de keizer den uitvinder met de St. *Anna*-orde, 1ste klasse, begiftigd en hem eenen ring geschonken, die met edelgesteenten van hooge waarde was bezet. — Men verneemt verder dat de invoering van het stelsel des genoemden officiers in Beijeren bevolen, en er reeds twaalf batterijen volgens hetzelve zijn ingerigt.

— Uit Zara meldt men dat onlangs een fransch oorlogvaartuig met een aanzienlijk aantal landtroepen aan boord, bij het oostenrijksche eiland Lissa het anker wierp, en daardoor de bezorgdheid zeer had gaande gemaakt, daar men begon te vreezen dat het fransche gouvernement omtrent dit eiland een gelijk voornemen wilde ten uitvoer brengen, als het eenige jaren geleden met opzigt tot Ancona gedaan heeft. De gouverneur, hoewel het ongerijmde dier bezorgdheid gevoelende, zag zich evenwel genoodzaakt om maatregelen van voorzorg te nemen, die hij zelfs nog niet durfde opheffen, toen de bevelhebber van het vaartuig verklaard had, dat hij het anker voor dit eiland geworpen had om levensmiddelen en water voor zijne troepen in te nemen. Eerst toen het vaartuig weder onder zeil was gegaan en aan het oog der bewoners van dit eiland onttrokken, werden de voorzigtigheidsmaatregelen opgeheven. — Uit Salonichi waren aldaar tijdingen aangekomen, waarin een droevig tafereel van de verwoestingen der pest werd opgehangen.

— De dagbladen van Malta deelen eveneens treurige berigten omtrent den voortgang van de pest te Tripoli mede. Het aantal slagtoffers in die stad was reeds tot over de 1200 gestegen. Even groot in evenredigheid der bevolking, was de sterfte in de andere plaatsen; ook het vee werd door de besmettelijke ziekte aangetast. De gouverneur van Malta heeft strenge maatregelen genomen, om de overbrenging der ziekte te voorkomen en alle handelgemeenschap verboden.

— De correspondent van de *Allgemeine Zeitung* te Konstantinopel deelt thans het gisteren reeds vermelde berigt van de bereidwilligheid van Rusland mede, omtrent het gemakkelijker maken van het sluiten van handelsverdragen der Porte met de Europesche Mogendheden. De briefschrijver beschouwt daardoor de hoofdzwarigheid die er tegen het sluiten dier verdragen bestond, als opgeheven, en laat zich vervolgens aldus uit: » Dit is eene der belangrijkste concessien, die de russische regering in den laatsten tijd aan de Porte en aan het algemeen verkeer gedaan heeft, want door hare handelwijze in dezen stelt zij zich op gelijke lijn met de overige Staten, en doet afstand van voordeelen, die zij niet dan na veel moeite verkregen had. De Porte heeft de mededeelingen van den heer *Butenieff* (den russischen gezant te Konstantinopel) in dank aangenomen; zij heeft zich gehaast om er de overige ministers van vreemde mogendheden kennis van te geven, en heeft hun tot eene algemeene bijeenkomst bij den hoofddirecteur der tollen genoodigd, om zich over den algemeenen basis van het te sluiten handelsverdrag te verstaan, waarna de onderhandelingen dadelijk zullen beginnen. Genoemde bijeenkomst heeft werkelijk den 5den Maart reeds plaats gehad. Nu is het de zaak der onderhandelaars, om een geheel te voorschijn te brengen, waardoor het doel, het bevorderen van de vrijheid van handel, zoo als mogelijk bereikt wordt."

— De geneigdheid des Sultans om het personeel der administratie gedurig te veranderen, wordt te Konstantinopel met niet veel welgevallen aangezien, daar dit den gang des beheers schijnt te belemmeren en aanzienlijke kosten na zich sleept. Er werden weer een aantal zulke veranderingen onder de voorname staatsbeambten in de thans ontvangen berigten uit Konstantinopel opgegeven, waaronder men opmerkt de benoeming van den tegenwoordigen turkschen gezant te Parijs, of dien te Weenen, tot hoofdopziener over de tuinen des Sultans.

— Te Weenen waren den 27sten genoteerd: Bankactien 1367 ½.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 4den April.

Aan den kapitein-kwartiermeester van het regiment huzaren n°. 6, *J. J. van Weemen*, is voorloopig het twee derde activiteitstractement verleend.

De luitenants ter zee der 2de klasse, *F. V. C. Engelbert van Bevervoorde* en *B. H. Staring*, zijn gedurende drie jaren voor de stoomvaart-dienst in Oostindie ter beschikking van het indisch bestuur gesteld.

De sergeant van het korps mineurs en sapeurs, *F. S. Wankelen*, is benoemd tot 2den luitenant bij de sapeurs in de Oostindië.

— Te Karelskroon worden het nieuw gebouwd fregat *Josephine* en de korvet *Jarumas* uitgerust om een oefeningstogt in de Middellandsche Zee te gaan maken. Men meent dat daarmede ook eene diplomatieke onderhandeling tusschen Zweden en den Keizer van Marokko in verband zou staan. De kapitein *Gyllengranat* zal die expeditie commanderen en ook eene Noorweegsche korvet onder zijne bevelen hebben.

— Den 17den Maart is de doctor in de godgeleerdheid *J. O. Wallin*, door Z. M. den Koning van Zweden werkelijk tot aartsbisschop van Upsala en hoofdbestuurder der Akademie van die stad benoemd, aan welke betrekkingen tevens het voorzitterschap van den geestelijken stand op de Rijksdagen verbonden is. Deze geestelijke, die zeer geacht is, en bekend staat als een voorstander van echt liberale gevoelens, schijnt eerst, uit bescheidenheid, geaarzeld te hebben deze betrekking aan te nemen.

— De kroonprins van Zweden zal op zijne voorgenomene reis naar Duitschland den naam van graaf *af Tullgarn* voeren.

In de Londensche bladen tot 1 April vindt men nog gemeld, dat *O'Connell*, in eene nadere bijeenkomst der generale associatie te Dublin, het zenden van een adres aan prinses *Victoria* heeft voorgeslagen, tegen den tijd waarop zij hare meerderjarigheid bereikt zal hebben. Bij die gelegenheid heeft hij grooten lof aan de hertogin van *Kent* toegezwaaid, wegens de opvoeding aan hare dochter gegeven, terwijl de heer *Finn* er de opmerking bijvoegde, dat in de bijeenkomsten der Oranjeloges de gezondheid der Prinses bijna nooit was ingesteld, terwijl die van den hertog van *Cumberland* steeds met geestdrift was gedronken.

Dit voorstel van *O'Connell* is doorgegaan, en geeft aan de bladen der behoudende partij nieuwe stof tot hevige aanmerkingen tegen zijnen persoon en bedoelingen.

Gelijke voorslag is door *O'Connell* in de vergadering der Dublinsche Handel-Vereeniging gedaan, waar hij zich tevens weder beklaagd heeft over het bestaan van geheime associatien der behoudende partij, die geene middelen tot uitbreiding daarvan, vooral in de iersche hoofdstad, onbeproefd liet. Vervolgens heeft men zich met de aanhangige wet op het armwezen in Ierland bezig gehouden, en de heeren *O'Brien*, *O'Connell* en anderen betoogd, dat dit ontwerp ten eenenmale ongeschikt was om in de bestaande behoeften der armen te voorzien.

Te Liverpool is eene vergadering gehouden, waaraan vele dissenters deel namen, om over het al of niet betalen der kerkbelasting te beraadslagen, en tot groote vreugde der conservativen hebben meer dan negen tienden der tegenwoordigen besloten, dat die belasting ontegenzeggelijk voldaan moest worden.

— De chinesche regering blijft in hare strenge maatregelen tegen de Engelschen volharden. Nu laatstelijk, namelijk den 23sten November van het vorig jaar, heeft zij, gedagteekend uit Taonk-Wang, weder een buitengewoon besluit genomen, waarbij den engelschen kooplieden gelast wordt binnen veertien dagen Canton te verlaten. De toenemende smokkelhandel in de traffiek van opium worden als de oorzaken voor deze verdrijving aangegeven. Hun is alleen eenige dagen uitstel toegestaan, voor het geval dat zij hunne zaken binnen den gestelden termijn niet konden afdoen.

— De fransche prinsen die H. M. de koningin der Franschen op hare reize naar Brussel vergezeld hebben, doen gestadig togtjes door België, op een van welken zij ook Antwerpen hebben bezocht.

Ter Antwerpsche beurs van gisteren (3 *April*) was de notering der fondsen als volgt: Belg. 100; Oost. Met. 104; Spanje Ardoin 22⅛, 21⅞; Differ. [illegible] ¼; B. Tav. 59 ½; Sicil. 92 ½; Rom. L. 101; Certif. [illegible]; Braz. 85 ½. Wisselkoers op Amsterd. en Rott. ¼ pCt. premie.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (3 *April*) waren genoteerd: Werk. S. 2½ pCt. $52\frac{17}{16}$, $\frac{9}{16}$; dito 5 pCt. $100\frac{1}{2}$, $\frac{11}{16}$; Kansb. *f* $21\frac{15}{16}$, 22; Amort.-Synd. 4½ pCt. $93\frac{1}{2}$, $\frac{5}{8}$; dito 3½ pCt. $70\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$; Handelm. $182\frac{3}{4}$; O. I. 4 pCt. $96\frac{1}{8}$, $\frac{3}{16}$; Ardoins 85 £ 22, $\frac{1}{16}$; Ung. $8\frac{1}{4}$; Pass. $6\frac{3}{8}$; Mex. 5 pCt. $99\frac{7}{8}$; Columb. $18\frac{5}{4}$.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.